

Drangedal everk KF
Gudbrandsveien 28
3750 Drangedal

Vår dato: **31 AUG 2012**

Vår ref.: NVE 201005087- 8 kv/pelh

Arkiv: 315 / 017.FZ

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Pernille Lund Hoel

22 95 94 97

Vedtak om revisjon av konsesjonsvilkår for regulering av Kleppsvann m.fl. vann i Suvdølavassdraget i Nissedal og Drangedal kommuner, Telemark fylke

Det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon i medhold av vassdragsreguleringsloven.

Revisjonssaken gjelder vilkårene for følgende konsesjoner:

- **Kgl. res. av 18.1.1957: Regulering av Kleppsvann m.fl. vann i Suvdølavassdraget**
- **Kgl. Res av 18.8.1961 – Tillatelse til å foreta regulering av Måvatn, Kresbutjern og Ortjern samt overføring av Heibekken til Suvdølavassdraget**
- **Kgl. Res av 1.2.1963 – Tillatelse til regulering og overføring av Lianelva og Holmevatn**
- **Kgl. Res av 18.4.1966 – Planendring**

Innkomne krav

Vi viser til brev og krav fra Kleppsvann Hytteforening og Bjørn Sollid av hhv. 27.12.06 og 27.12.2011. Kravene gjelder revisjon av vilkår i følgende konsesjoner i forbindelse med Suvdøla kraftverk:

- Kgl. res. av 18.1.1957 for regulering av Kleppsvann m.fl. vann i Suvdølavassdraget
- Kgl. res av 1.2.1963 for regulering og overføring av Lianelv og Holmevatn m.fl. vann

Revisjonens formål

Hovedformålet med en revisjon vil være å bedre miljøforholdene i regulerte vassdrag. Kjernen i en revisjon vil være å avveie dette formålet opp mot formålet med selve konsesjonen, som er kraftproduksjon. Bestemmelser i konsesjonen om høyeste og laveste regulerte vannstand (HRV og LRV) samt overføringer kommer ikke inn under hva som kan revideres. Revisjonen åpner imidlertid for å vurdere endring i manøvreringspraksis, slipp av minstevannsføring, biotopjusterende tiltak og utsetting av fisk. Revisjonsadgangen er ment å innebære en modernisering eller ajourføring av

E-post: nve@nve.no, Internett: www.nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Telefaks: 22 95 90 00

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Drammensveien 211
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER
Telefon: 72 89 65 50

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK
Telefon: 76 92 33 50

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG
Telefon: 33 37 23 00

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE
Telefon: 57 83 36 50

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR
Telefon: 62 53 63 50

konsesjonsvilkårene, blant annet når det gjelder miljø. Revisjonen skal også gi anledning til å oppheve vilkår som har vist seg å være urimelige, unødvendige eller uhensiktsmessige. I nyere konsesjoner er det innført standardvilkår som gir hjemmel for å kunne pålegge ulike miljøtiltak. NVE vil innføre dagens standardvilkår i samtlige revisjoner.

Kravene

Kleppsvann Hytteforening ber om at konsesjonsvilkårene for regulering av Kleppsvann m.fl. vann tas opp til revisjon. Dette med bakgrunn i ønske om høyere sommervannstand for Kleppsvann og større minstevannsføring i Suvdøla. Hytteforeningen begrunner behovet om en høyere sommervannstand med at dagens nedtapping i sommerhalvåret fører til visuell forurensning og problemer med adkomst til vannet for hytteeiere og andre som bruker vannet til rekreasjon. Videre mener de at en høyere sommervannstand vil ha en positiv effekt for fisk i Kleppsvann, som brukes mye til fisketurer og annen rekreasjon. Ønsket om høyere minstevannsføring i Suvdøla begrunnes med at friluftsliv og fiske knyttet til elvestrekningen er avhengig av en viss vannmengde for å ha verdi. Hytteforeningen mener dagens minstevannsføring på 10-20 l/s er for liten til å opprettholde kvalitet i elven, og ønsker at minstevannsføringen økes til 40 l/s. Det påpekes at denne endringen i minstevannsføring vil utgjøre mindre enn 5 % av midlere vannføring (> 900 l/s) og dermed bør anses som en akseptabel belastning for regulanten.

Grunneier Bjørn Sollid ber om at minstevannsføring vurderes for Suvdøla og Lianeelva, for å gjenskape naturlandskapet og det økologiske mangfoldet i elvene.

Kommentarer fra konsesjonær

Konsesjonæren kommenterer innkomne krav i brev av 30.11.2011. Når det gjelder krav om høyere sommervannstand og mer minstevannsføring kommer de med følgende kommentarer:

1. *"Vedrørende kravet om sommervannstand (i den perioden det ikke ligger is på vannet) på minimum 2,5 meter under HRV vil dette gi en betydelig reduksjon av produksjonsmengden i dette vassdraget. Dette vil medføre oftere overtapping av dammen noe som igjen gir tapt produksjon både i Suvdal og Suvdøla kraftverk. Normalt er sommervannstanden i Kleppsvann ikke under 4 meter av HRV etter at snøsmeltingen er ferdig. Unntaket er når det er behov for inspeksjon av dammer og luker.*
2. *Dagens minstevannsføring følger anbefalingene til Sørnorsk Økosenter AS som ble fastsatt i reguleringsplanen for utbyggingen av Suvdal i 2003/2004. Dette mener vi fortsatt er tilstrekkelig."*

Konsesjonæren legger ved rapporten fra Sørnorsk Økosenter AS fra 2002 om forslag til miljøtiltak ved kraftutbygging fra Kleppsvatn og Fikjestultjenna. Denne rapporten anbefaler en plan for minstevannsføring som innebærer at det ikke slippes minstevannsføring på vinterstid (15.november – 15.mars). Planen anbefaler slipp av minstevannsføring på 10 l/s i perioden 15.mars – 1.juni, 20 l/s i perioden 1.juni – 1.september, 10 l/s i perioden 1.september – 15.november, 1 m³/s ca. 1.april og 1 m³/s ca. 15.september. Sørnorsk Økosenter mener en slik minstevannsføring sikrer nok vann i elven om sommeren til bading og friluftsliv.

Konsesjonæren viser videre til følgende gjennomførte og planlagte tiltak som kommer grunneiere, allmennheten og hytteforeningen til gode:

- "Det er gjort avtale med grunneiere om å etablere terskler mellom Kleppsvann og Fikjestøl som skal gi elven tilbake flere vannspeil.
- Det ble i 2008 etablert automatisk vannstandsmåling av Kleppsvann noe som gir en mye bedre regulering av magasinet både med tanke på miljø og økonomi. Dette sammen med interne rutiner for reguleringen av vannstanden gir dette normalt ikke sommervannstand under 4 m av HRV. Det vil være inspeksjon/vedlikehold av dammen og luker som vil gi vannstand under dette.
- Vi vurderer for tiden sammen med grunneiere/hytteiere å etablere plass for ut- og opptaking av småbåter i Kleppsvann, samt utvidelse med noen flere parkeringsplasser.
- Om det er behov for å gjennomføre prøvefiske i Kleppsvann for å skaffe grunnlag til å legge en langsiktig plan for fiskeforvaltning i Kleppsvann vil vi så klart støtte dette både med ressurser og økonomiske midler".

Høring og innkomne merknader

Etter NVEs vurdering er det naturlig å se på følgende tillatelser i Suvdalsvassdraget samtidig, da alle disse inngår i samme manøvreringsreglement:

- Kgl. Res av 18.1.1957 – Tillatelse til regulering av Suvdølavassdraget
- Kgl. Res av 18.8.1961 – Tillatelse til å foreta regulering av Måvatn, Kresbutjern og Ortjern samt overføring av Heibekken til Suvdølavassdraget
- Kgl. Res av 1.2.1963 – Tillatelse til regulering og overføring av Lianelva og Holmevatn
- Kgl. Res av 18.4.1966 – Planendring

For å innhente relevante opplysninger fra allmenne interesser i kommunene ber NVE i brev av 13.2.2012 Nissedal og Drangedal kommuner om å ta kontakt med aktuelle organisasjoner og foreninger. I brev av 16.7.2012 til Gautefallheia Turlag, Tørdal JFF, Drangedal skogeierlag, Norskog, Drangedal bondelag og Tørdal bydeutvikling, ber Drangedal kommune om eventuelle relevante opplysninger.

I brev av 14.8.2012 til NVE orienterer Drangedal kommune om følgende tilbakemelding fra Gautefall Turlag:

"Gautefall Turlag vil påpeke at det ved revisjon av konsesjonsvilkår må settes ei grense for minstevannføring i vassdraget fra Fikkjestøl og fra Liaelva og ned til Bø. Denne må være slik at den kan ivareta levevilkår for fisk og andre biologiske arter som har tilhold i vassdraget."

Drangedal kommune påpeker at det må gjøres grundige kost/nytte vurderinger i forhold til et eventuelt krav om minstevannføring i elvene som ikke har et slikt krav i dag. Kommunen viser til at et krav om minstevannføring på 30 l/s på strekningene Kleppsvann – Fikjestøl, Synken i Buvasselva – Suvdøla kraftstasjon og Fikjestøl – Suvdøla kraftstasjon vil gi betydelige tap av inntekter, i følge beregninger gjort av Drangedal everk. Kommunen skriver at dette utvilsomt vil påvirke kommunens tjenestetilbud til innbyggerne, ettersom store deler av everkets overskudd går til Drangedal kommune.

NVEs vurdering og konklusjon

Det er NVEs syn at det ved en vilkårsrevisjon skal legges vekt på miljøforbedrende tiltak. De miljømessige virkningene som er tatt opp i kravene påvirker allmenne interesser, som ligger innenfor det som kan ivaretas gjennom konsesjonsvilkårene. Behovet for slike vilkår vurderes best gjennom en revisjonsprosess.

I revisjonssaker er NVE opptatt av å se hele vassdraget under ett. I ett og samme vassdrag vil det ofte være gitt flere konsesjoner over tid med forskjellige revisjonstidspunkter. For å sikre en mest mulig helhetlig revisjon av et vassdrag vil det i mange tilfeller være aktuelt å utsette alle revisjonene til

revisjonstidspunktet for hovedkonsesjonen. Det kan også være mulig, av hensyn til en samlet revisjon, å framskynde behandlingen av vilkårsrevisjoner for konsesjoner som formelt ikke kan revideres før senere. Eventuelle endrede vilkår som følge av revisjonen vil i slike tilfeller ikke bli gjeldende før konsesjonen formelt kan tas opp til revisjon.

NVE bestemmer at det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon etter vassdragsreguleringsloven § 10 nr. 3 med grunnlag i vurderingene over. Revisjonssaken gjelder vilkårene for følgende konsesjoner gitt ved Kongelig resolusjon av:

- **Kgl. res. av 18.1.1957: Regulering av Kleppsvann m.fl. vann i Suvdølavassdraget**
- **Kgl. Res av 18.8.1961 – Tillatelse til å foreta regulering av Måvatn, Kresbutjern og Ortjern samt overføring av Heibekken til Suvdølavassdraget**
- **Kgl. Res av 1.2.1963 – Tillatelse til regulering og overføring av Lianelva og Holmevatn**
- **Kgl. Res av 18.4.1966 – Planendring**

Vedtaket om igangsetting av en revisjon av vilkår kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kap. VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Videre saksgang

NVE ber om at Drangedal everk KF utarbeider et revisjonsdokument i tråd med malen for revisjonsdokument som finnes på våre hjemmesider.

Ved utarbeidelse av revisjonsdokumentet skal konsesjonær legge vekt på de forholdene som fremgår av kravdokumentene fra Kleppsvann Hytteforening. Ved behov for ytterligere presisering og prioritering av kravene bør dette skje i dialog mellom kommunene, Drangedal everk KF og NVE med det formål å få frem et best mulig underlag for revisjonsdokumentet. Dersom det er aktuelt å samordne opprustnings- og utvidelsesprosjekter med revisjonen må den videre prosessen rundt dette avklares i dialog med kommunene og NVE før utarbeidelsen av revisjonsdokumentet.

Revisjonsdokumentet skal sendes til NVE for kvalitetskontroll før det kan endelig godkjennes og sendes på høring. Vi ber om at det lages et utkast til revisjonsdokument **innen 1.mars 2013**. Ta gjerne kontakt med vår saksbehandler for å avklare innholdet i dokumentet.

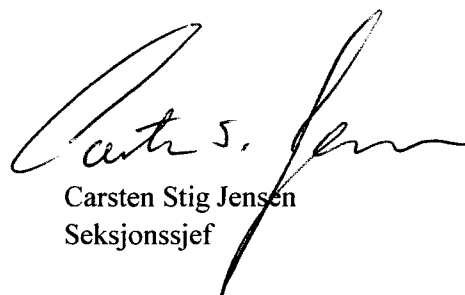
NVE vil sende revisjonsdokumentet til berørte parter for uttalelse. Dokumentet legges ut til offentlig ettersyn lokalt og på internett, og kunngjøres i lokalpressen. Det vil etter høringen bli foretatt en befarings i området, ev. også avholdt møte med kommunene. NVE skal etter dette gi sin innstilling til Olje- og energidepartementet.

Vi viser til NVEs hjemmesider for nærmere informasjon om saksbehandling for revisjonssaker (<http://www.nve.no/Konsesjoner/Vannkraft/Revisjon-av-vilkaar/>). Der finnes også Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vannkraftverk.

Medhilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Carsten Stig Jensen
Seksjonssjef

Kopi: Nissedal kommune, 3855 Treungen
Drangedal kommune, Gudbrandsvei 7, 3750 Drangedal
Fylkesmannen i Telemark, Postboks 2603, 3702 Skien
Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep, 0033 OSLO
Vannregionmyndigheten Vest-Viken:
Buskerud fylkeskommune, Vannregionutvalg, Postboks 3563, 3007 Drammen
Kleppsvann hytteforening
Grunneier Bjørn Sollid
Gautefall Turlag